

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 over de omgevingshandhaving, wat betreft de implementatie van Europese regelgeving over de luchtkwaliteit**

Algemene toelichtingDe omzetting van de nieuwe richtlijn 2024/2881

In het voorliggend voorontwerp van besluit wordt de richtlijn 2024/2881 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa omgezet in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. Meer specifiek worden er wijzigingen aangebracht in hoofdstuk 1.1.2 van titel II van het VLAREM, hoofdstuk 2.5 van titel II van het VLAREM en de bijhorende bijlagen 2.5.3 en 2.5.8 van titel II van het VLAREM. De artikelen 27 en 29 van het hoofdstuk VII 'Toegang tot de rechter, schadevergoeding en sancties' van de richtlijn 2024/2881 moeten niet worden omgezet in titel II van VLAREM. De inhoud van deze artikelen wordt reeds gecapteerd door de bestaande wetgeving. Voor artikel 28 van de richtlijn 2024/2881 is er wel een beperkte omzetting vereist met betrekking tot het startpunt van de verjaringstermijnen.

De richtlijn 2024/2881 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa voegt de richtlijn 2008/50 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa en de richtlijn 2004/107 van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende arseen, cadmium, kwik, nikkel en polycyclische aromatische koolwaterstoffen in de lucht samen tot één geïntegreerde richtlijn.

Doordat richtlijn 2024/2881 twee bestaande Europese richtlijnen integreert, wordt afdeling 2.5.7 van titel II van het VLAREM, wat initieel de omzetting van de dochterrichtlijn

(2004/107) bevatte, geïntegreerd in afdeling 2.5.1. en afdeling 2.5.2 van titel II van het VLAREM.

De richtlijn 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa bevat geactualiseerde luchtkwaliteitsnormen, zoals voor PM en NO₂, die vanaf 1 januari 2030 zullen gelden in Vlaanderen. De richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa heeft als doel om de luchtkwaliteit geleidelijk te verbeteren zodat deze op termijn niet meer schadelijk is voor de gezondheid van de mens en de natuurlijke ecosystemen.

Plan-m.e.r-richtlijn 2001/42

De plan-m.e.r.-richtlijn is van toepassing op plannen en programma's die als volgt gedefinieerd zijn: *"plannen en programma's, met inbegrip van die welke door de Gemeenschap worden medegefinancierd, alsook de wijzigingen ervan,*

- *Die door een instantie op nationaal, regionaal of lokaal niveau worden opgesteld en/of vastgesteld of die door een instantie worden opgesteld om middels een wetgevingsprocedure door het parlement of de regering te worden vastgesteld en*
- *Die door wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn voorgeschreven;"*

Met dit besluit worden de op Europees niveau vastgelegde luchtkwaliteitsnormen omgezet in Vlaamse regelgeving. In overweging 10 van de nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn wordt dit duidelijker toegelicht: *"De Commissie moet de wetenschappelijke inzichten met betrekking tot verontreinigende stoffen, de gevolgen daarvan voor de gezondheid van de mens en het milieu, en onder meer de directe en indirecte gezondheidszorgkosten van luchtverontreiniging, de sociaal-economische gevolgen, de milieukosten en de gedragsmatige, begrotings- en de technologische ontwikkelingen regelmatig evalueren. Op basis van die evaluatie moet de Commissie beoordelen of de toepasselijke luchtkwaliteitsnormen nog steeds geschikt zijn om de doelstellingen van deze richtlijn te verwezenlijken. De Commissie moet de eerste evaluatie uiterlijk op 31 december 2030 uitvoeren. In haar evaluatie moet de Commissie de opties en tijdschema's voor de afstemming van de luchtkwaliteitsnormen op de meest recente WHO-richtsnoeren inzake luchtkwaliteit beoordelen en nagaan of de luchtkwaliteitsnormen op basis van de meest recente wetenschappelijke informatie moeten worden geactualiseerd, of aanvullende luchtverontreinigende stoffen in aanmerking moeten worden genomen en of de bepalingen inzake het uitstel van de tijdstippen waarop aan de grenswaarden moet worden voldaan en inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging moeten worden gewijzigd. Naar aanleiding van haar evaluatie moet de Commissie, indien zij dat noodzakelijk acht, een voorstel indienen om de luchtkwaliteitsnormen te herzien of om er andere luchtverontreinigende stoffen in op te nemen. Indien de Commissie dat noodzakelijk acht, moet zij ook voorstellen indienen om relevante wetgeving in verband met de bron van de luchtverontreiniging in te voeren of te herzien om zo bij te dragen tot de verwezenlijking van de voorgestelde herziene luchtkwaliteitsnormen op het niveau van de Unie, en verdere acties voorstellen die op het niveau van de Unie moeten worden ondernomen."*

Lidstaten zijn verplicht de nieuwe luchtkwaliteitsnormen vanaf 2030 te hanteren. Dit wordt tevens verduidelijkt in overweging 25 van de nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn: *"Om de lidstaten in staat te stellen zich voor te bereiden op de bij deze richtlijn vastgestelde herziene luchtkwaliteitsnormen en om de juridische continuïteit te waarborgen, moeten de grenswaarden en streefwaarden gedurende een overgangsperiode gelijk zijn aan die welke*

in de ingetrokken richtlijnen zijn vastgesteld, totdat de nieuwe grenswaarden van toepassing zijn.”

De omzetting van deze nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn betreft geen opstelling en vaststelling van een eigen plan van de Vlaamse Regering maar een loutere omzetting van de Europees bepaalde luchtkwaliteitsnormen. De loutere omzetting van deze Europese verplichtingen in intern recht waardoor deze rechtstreeks kunnen worden toegepast, getuigt niet van het “opstellen” of “vaststellen” van een plan of programma in de zin van artikel 2, a), eerste streepje van de plan-m.e.r.-richtlijn. Dit impliceert dat de omzetting van de nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn niet onder de definitie van plan of programma valt en dat voor de vaststelling van dit besluit geen plan-MER of plan-m.e.r.-screening vereist is.

Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van hoofdstuk 1.1.2 van het VLAREM

Artikel 1

De wijzigingen van dit hoofdstuk hebben voornamelijk tot doel om de definities inzake luchtverontreiniging die opgenomen zijn in dit hoofdstuk van titel II van het VLAREM af te stemmen en conform de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn te formuleren.

Op dit moment zijn de definities inzake luchtverontreiniging zoals bepaald in artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM enkel van toepassing op hoofdstuk 2.10, wat de omzetting van de richtlijn 2016/2284 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen (NEC-richtlijn) bevat.

Artikel 1.1.2. bevat echter ook definities uit de richtlijn van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa. Voor de omzetting van de richtlijn van 23 oktober 2024 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa wordt de titel van artikel 1.1.2. aangepast zodanig dat de definities ook van toepassing zijn op hoofdstuk 2.5 van titel II van het VLAREM.

Naar aanleiding van het uitvoeringsbesluit (EU) 2022/2427 van de Commissie van 6 december 2022 tot vaststelling van BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad, voor gangbare systemen voor gemeenschappelijk(e) behandeling en beheer van afgassen in de chemiesector, is er reeds een legistiek traject opgestart voor het WGC-besluit. Dit WGC-besluit voert tevens wijzigingen door aan de definities Luchtverontreiniging in titel II van het VLAREM alsook een voorstel tot herstructurering uitgewerkt van de definities. Aangezien dit interfereert met de aanpassingen aan de definities naar aanleiding van de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn, vertrekt dit wijzigingsbesluit uit van de geconsolideerde versie van hoofdstuk 1.1.2 van titel II van het VLAREM door het WGC-besluit.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van hoofdstuk 2.5 van titel II van het VLAREM

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 4

Dit artikel legt het onderwerp van titel II van het VLAREM hoofdstuk 2.5. vast.

Artikel 5

Dit artikel bevat de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), de Intergewestelijke Cel voor Leefmilieu (IRCEL) en de Vlaamse Minister met betrekking tot hoofdstuk 2.5 van titel II van het VLAREM.

De VMM is o.a. verantwoordelijk voor het beoordelen en voorspellen van de luchtkwaliteit, meten van de luchtkwaliteit, het gebruik van modelleringstoepassingen, de samenwerking met andere lidstaten en het voorstellen van maatregelen in kader van het opstellen van de verschillende plannen.

IRCEL is conform de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens verantwoordelijk voor het coördineren van de rapportering aan de Europese Commissie, het organiseren van kwaliteitsborgingsprogramma's en het opstellen van een luchtkwaliteitsindex. Het opstellen van een luchtkwaliteitsindex is een bijkomende taak van IRCEL. Deze taak werd conform artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst in samenspraak met de verschillende gewesten toebedeeld aan IRCEL.

Artikel 6

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft de bevoegdheid om het Vlaamse grondgebied op te delen in zones, agglomeraties en territoriale eenheden. Op dit moment is Vlaanderen opgedeeld in 6 zones (Antwerpse haven, Antwerpen, Gentse haven, Gent, steden met meer dan 50 000 inwoners geclusterd en de rest van Vlaanderen). De opdeling van zones en agglomeraties zal voorlopig niet wijzigen. Volgens het gewijzigde artikel 2.5.2.2.1. §2 in titel II van het VLAREM wordt deze indeling van zones in de toekomst op regelmatige basis geëvalueerd.

De territoriale eenheden voor gemiddelde blootstelling is een nieuw concept dat wordt geïntroduceerd in titel II van het VLAREM. De Vlaamse Milieumaatschappij heeft enige vrijheid bij het bepalen van de territoriale eenheden voor gemiddelde blootstelling voor het grondgebied van Vlaanderen. De Vlaamse Milieumaatschappij kan ervoor kiezen om de territoriale eenheden voor gemiddelde blootstelling te bepalen op NUTS 1 niveau of op NUTS 2 niveau of een combinatie van NUTS 1 en NUTS 2 niveau waarbij de omvang kleiner is dan het gehele grondgebied van België en niet groter dan 85 000 km². Voor België komt het NUTS 1 niveau overeen met de gewesten en komt het NUTS 2 niveau overeen met de provincies. De verschillende NUTS niveaus zijn vastgelegd in de Europese Verordening 1059/2003.

Het vastleggen van de territoriale eenheden voor gemiddelde blootstelling door de verschillende gewesten wordt door IRCEL gecoördineerd via het Coördinatiecomité

(COCO). Op 14 oktober 2024 werd in het Coördinatiecomité in overleg met de drie gewesten bepaald dat Vlaanderen verantwoordelijk zal zijn voor de monitorings supersite op een stedelijke achtergrondlocatie en Wallonië voor de monitorings supersite op een rurale achtergrondlocatie.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt dat de indeling van zones ten minste om de vijf jaar moeten worden herbekeken op basis van de beoordelingsdrempels die zijn vastgelegd in bijlage 2.5.3.2.

Artikel 8

Artikel 2.5.2.2.2 bepaalt dat de Vlaamse Milieumaatschappij de luchtkwaliteit moet beoordelen in alle zones van Vlaanderen.

Afhankelijk van het al dan niet overschrijden van de beoordelingsdrempels, grenswaarden of streefwaarden zal de Vlaamse Milieumaatschappij naast vaste metingen ook gebruik maken van modelleringen of indicatieve metingen.

Als er gebruik wordt gemaakt van modelleringen voor de beoordeling van de luchtkwaliteit, moet er gekeken worden naar de ruimtelijke representativiteit van de meetpunten. Als niet alle gebieden in een zone worden gedekt door de ruimtelijke representativiteit van een meetpunt en er is een overschrijding van een grens- of streefwaarde, dan kan de Vlaamse Milieumaatschappij ervoor kiezen om de modellering te gebruiken voor de beoordeling van de luchtkwaliteit en deze als overschrijding te rapporteren, of een extra vast meetpunt te installeren of een extra indicatieve meting te installeren.

Artikel 9

Dit artikel legt de bepalingen vast omtrent de plaats en hoeveelheid van de bemonsteringspunten voor de verschillende polluenten. Ook legt dit artikel vast dat bemonsteringspunten niet mogen worden verplaatst, tenzij dit nodig is door bijzondere omstandigheden waaronder ruimtelijke ontwikkeling.

Artikel 10

Monitorings supersites is een nieuw concept dat wordt geïntroduceerd in titel II van het VLAREM met als doel de langetermijntendensen van verscheidene polluenten in kaart te brengen op rurale - en stedelijke achtergrondlocaties.

Volgens de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn moet België twee supermonitoringsites installeren, één op een stedelijke achtergrondlocatie en één op een rurale achtergrondlocatie. In het Coördinatiecomité (COCO) op 14 oktober 2024 van IRCEL werd in overleg met de drie gewesten bepaald dat het Vlaams Gewest verantwoordelijk zal zijn voor de installatie van de monitorings supersite op een stedelijke achtergrondlocatie en het Waals Gewest voor de installatie van de monitorings supersite op een rurale achtergrondlocatie.

Paragraaf §4. van dit artikel geeft aan dat samenwerking tussen lidstaten voor het opzetten van monitorings supersites mogelijk is, maar dat elke lidstaat minstens één stedelijke en één landelijke monitorings supersite moet installeren.

Artikel 10.6 van de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn werd niet omgezet in dit besluit omdat dit artikel niet van toepassing is op België. België moet één monitorings supersite installeren op een rurale achtergrondlocatie, waardoor het niet mogelijk is om een beroep te doen op

het verminderen van het aantal monitoringssupersites op een ruraleachtergrondlocatie bij een ratio van 2:1.

Artikel 11

Dit artikel omvat bepalingen omtrent meetmethodes en modelleringen.

Artikel 12

Artikel 2.5.2.2.6 wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.2.3 van titel II van het VLAREM.

Artikel 2.5.2.2.7 wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.2.5 van titel II van het VLAREM.

Onderafdeling 2.5.2.3. Beheer van de luchtkwaliteit

Artikel 13

Dit artikel legt de vereisten vast ingeval de niveaus van verontreinigende stoffen lager zijn dan de grenswaarden, streefwaarden en de concentratiedoelstellingen voor de gemiddelde blootstelling. Hierbij wordt er een onderscheid gemaakt tussen:

- streefwaarden, die voor zover mogelijk binnen een bepaalde termijn moeten worden bereikt;
- grenswaarden, die binnen een bepaalde termijn moeten worden bereikt;
- de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen.

De Vlaamse Regering heeft de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat eens de grenswaarden of de concentratiedoelstellingen voor de gemiddelde blootstelling zijn bereikt, deze niet meer worden overschreden.

Ook is de Vlaamse Regering verantwoordelijk om, eens de streefwaarden zijn bereikt, alle mogelijke maatregelen, die geen onevenredige kosten met zich meebrengen, te nemen om ervoor te zorgen dat de streefwaarden worden behouden.

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk om de nodige maatregelen te nemen die geen onevenredige kosten met zich meebrengen om de langetermijndoelstellingen van ozon te bereiken. Eens deze zijn bereikt, is de Vlaamse Regering verantwoordelijk om de nodige maatregelen te nemen die geen onevenredige kosten met zich meebrengen.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering verantwoordelijk is om de grenswaarden te bereiken, de gemiddelde blootstelling te verminderen en voor zover mogelijk, de streefwaarden te bereiken.

De Vlaamse Regering mag strengere grenswaarden, streefwaarden of verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen, verankeren in de Vlaamse wetgeving als ze

dit wenst. Als de Vlaamse Regering beslist om strengere normen te verankeren in de Vlaamse wetgeving, zal zij de Europese Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Artikel 15

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk om de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de kritieke niveaus worden nageleefd.

Artikel 16

Dit artikel legt de alarmdrempels en informatiedrempels vast. Bij een overschrijding of modellering van overschrijding van een alarmdrempel of een informatiedrempel, is de Vlaamse Milieumaatschappij verantwoordelijk om een zo breed mogelijk publiek zo snel mogelijk te informeren.

Bij het overschrijden van een alarmdrempel moeten de noodmaatregelen die zijn vastgelegd in een kortetermijnactieplan, zonder vertraging worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering mag strengere alarmdrempels en informatiedrempels verankeren in de Vlaamse wetgeving als ze dit wenst. Als de Vlaamse Regering beslist om strengere drempels te verankeren in de Vlaamse wetgeving, zal zij de Europese Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Artikel 17

Dit artikel legt bepalingen vast omtrent bijdragen van natuurlijke bronnen, zoals bedoeld in artikel 1.1.2. waarin de definities worden bepaald.

Artikel 18

Dit artikel legt bepalingen vast omtrent het overschrijden van grenswaarden voor concentraties van PM₁₀ door het strooien van zand en zout op wegen in de winter.

Artikel 19

Artikel 2.5.2.3.8. wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.3.4. van titel II van het VLAREM.

Artikel 2.5.2.3.9. wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.3.5 van titel II van het VLAREM.

Artikel 2.5.2.3.10. wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.3.5 van titel II van het VLAREM.

Artikel 2.5.2.3.11. wordt opgeheven, daar de inhoud van dit artikel wordt opgenomen in artikel 2.5.2.3.7. van titel II van het VLAREM.

Onderafdeling 2.5.2.4. Plannen

Artikel 20

Artikel 2.5.2.4.1 van titel II van VLAREM legt de bepalingen vast omtrent het vaststellen van luchtkwaliteitsplannen en routekaarten. De Vlaamse Regering is verantwoordelijk om een luchtkwaliteitsplan vast te stellen als er in een zone een grens- of streefwaarde wordt overschreden. Ook als de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen wordt overschreden in een territoriale eenheid voor gemiddelde blootstelling moet de

Vlaamse Regering een luchtkwaliteitsplan vaststellen. Mits motivering, kan op basis van geografische en meteorologische omstandigheden worden afgezien van het vaststellen van een luchtkwaliteitsplan voor ozon. Een luchtkwaliteitsplan moet om de 5 jaar worden vastgesteld, totdat de grenswaarden, streefwaarden en de verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen zijn behaald.

De Vlaamse Regering moet een routekaart vaststellen als er in 2026-2029 een overschrijding is van de grens- of streefwaarden die gelden vanaf 1 januari 2030 in een zone. De Vlaamse Milieumaatschappij legt een ontwerp van routekaart ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. Het vaststellen van een routekaart heeft als doel te verzekeren dat de luchtkwaliteitsnormen worden behaald tegen het uiterlijke tijdstip waarop er aan deze luchtkwaliteitsnormen moeten worden voldaan.

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk om de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de periode van overschrijding zo kort mogelijk wordt gehouden.

Alle actieve participatie van alle betrokken partijen bij het opstellen, uitvoeren en actualiseren van de luchtkwaliteitsplannen en routekaarten inzake luchtkwaliteit wordt aangemoedigd. Er wordt voor gezorgd dat verscheidene actoren van wie de activiteiten aan de overschrijdingen bijdragen, worden aangemoedigd om maatregelen voor te stellen die ze kunnen nemen om een einde te helpen maken aan de overschrijding. Aan deze lijst werden lokale besturen toegevoegd. Lokale besturen hebben lokale instrumenten in handen om luchtverontreiniging te reduceren. Hierdoor is het belangrijk om hen ook aan te moedigen om (lokale) maatregelen voor te stellen.

Artikel 21

Dit artikel bevat bepalingen omtrent het uitstel van tijdstippen waarop aan de grenswaarden moet worden voldaan. Titel II van het VLAREM bevat reeds bepalingen omtrent uitstelmogelijkheden, maar de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn bevat bijkomende uitstelredenen en voorwaarden. Zo kan Vlaanderen voor 10 jaar (tot 1 januari 2040) uitstel aanvragen om aan de grenswaarden van fijn stof (PM10 en PM2.5), NOx, benzeen of benzo(a)pyreen te voldoen.

Naast locatiespecifieke dispersiekenmerken, ongunstige klimaatomstandigheden of grensoverschrijdende bijdragen, die reeds vervat zitten in titel II van het VLAREM, zijn ook orografische randvoorwaarden en significante uitstoot veroorzaakt door huishoudelijke verwarmingssystemen redenen voor uitstel.

De Vlaamse Regering kan ook voor 5 jaar, en eventueel voor 2 bijkomende jaren, uitstel vragen op grond van een routekaart met gemodelleerde overschrijdingen op basis van prognoses, waarbij er reeds rekening wordt gehouden met doeltreffende maatregelen.

Als men uitstel wil aanvragen bij de Europese Commissie zal men aan een aantal voorwaarden moeten voldoen. Zo zal er een routekaart (zoals bepaald in 2.5.2.4.1) moeten worden opgemaakt tegen eind 2028. Deze routekaart moet informatie bevatten over:

- de maatregelen die zijn vastgelegd in bijlage 2.5.3.8. punt B;
- luchtkwaliteitsprognoses die aangeven hoe de grenswaarden voor de relevante polluenten zo snel mogelijk en uiterlijk tegen het uitgestelde tijdstip worden behaald;
- hoe het publiek wordt geïnformeerd over de gevolgen van het uitstel;
- aanvullende financiering voor het uitvoeren van de maatregelen;
- de geactualiseerde routekaarten moeten aangeven dat de vorige routekaart is uitgevoerd of dat er stappen zijn ondernomen om de maatregelen uit te voeren.

Ook tijdens de periode van uitstel moet er worden voldaan aan een aantal criteria. Zo moet er ten laatste op 30 juni 2032 en daarna elke 2,5 jaar een uitvoeringsverslag worden

opgemaakt waarin emissieprognoses worden berekend en waar mogelijk immissieprognoses worden gemodelleerd om de uitvoering van de maatregelen uit de routekaart op te volgen. Ook moeten de concentraties van de relevante polluenten een dalende trend kennen vanaf 2035, om te verzekeren dat de grenswaarden tegen het uiterlijke tijdstip worden behaald.

Artikel 22

Dit artikel legt bepalingen vast over het vaststellen van kortetermijnactieplannen. Er moet een kortetermijnactieplan worden vastgesteld met noodmaatregelen als in een zone het risico bestaat dat er een alarmdrempel wordt overschreden.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 24

Dit artikel bevat bepalingen rond grensoverschrijdende luchtverontreiniging. Dit artikel is voornamelijk relevant in kader van artikel 2.5.2.4.1/1. Grensoverschrijdende luchtverontreiniging is namelijk een basis om uitstel te vragen voor het behalen van de luchtkwaliteitsnormen.

Artikel 25

Dit artikel bevat bepalingen omtrent het informeren van de bevolking. Dit is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Volgens artikel 2.5.2.1.3 is het opstellen van een luchtkwaliteitsindex een verantwoordelijkheid van IRCEL. Conform artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest van 18 mei 1994 inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens, werd in overleg met de gewesten aan IRCEL de taak toebedeeld om een luchtkwaliteitsindex op te stellen.

Artikel 26

Dit artikel bevat bepalingen omtrent het indienen van informatie en verslagen omtrent de luchtkwaliteit bij de Europese Commissie.

Conform artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest van 18 mei 1994 inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens, is IRCEL reeds verantwoordelijk voor het rapporteren over de luchtkwaliteit aan de Europese Commissie.

Artikel 27

Met dit artikel wordt afdeling 2.5.7 van titel II van het VLAREM opgeheven. Omdat de nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn ook de twee bestaande richtlijnen (2004/107 en 2008/50)

vervangt, wordt de inhoud van afdeling 2.5.7 opgenomen in afdeling 2.5.2 van titel II van het VLAREM II.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de bijlagen bij titel II van het VLAREM

Artikel 28

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.1 dat na deze wijziging de luchtkwaliteitsnormen bevat.

In de eerste afdeling bevat tabel 1 de grenswaarden voor de bescherming van de gezondheid van de mens die uiterlijk op 1 januari 2030 moeten zijn bereikt. Deze grenswaarden zijn geactualiseerd, zodanig dat deze meer in lijn liggen met de WHO advieswaarden. In dezelfde afdeling bevatten tabellen 2 en 3 de grenswaarden en streefwaarden voor de bescherming van de gezondheid van de mens die uiterlijk op 11 december 2026 moeten worden bereikt. Deze komen overeen met de huidige grenswaarden en streefwaarden die reeds in titel II van het VLAREM verankerd zijn. Enkel voor de polluenten arseen, cadmium en benzo(a)pyreen is er een beperkte actualisatie doorgevoerd door de afronding op één decimale. In feite zouden alle lidstaten deze grenswaarden reeds moeten hebben behaald in al hun zones. In het Vlaams Gewest werden de huidige grenswaarden in 2023 niet overschreden.

De tweede afdeling bevat de streefwaarden en langetermijndoelstellingen voor ozon.

De derde afdeling bevat de kritieke niveaus voor de bescherming van de vegetatie en de natuurlijke ecosystemen.

De vierde afdeling bevat de alarmdrempels en informatiedrempels. Titel II van het VLAREM bevat reeds alarmdrempels en informatiedrempels voor respectievelijk SO_x en NO_x, en ozon. Zowel voor SO_x als voor NO_x zijn de alarmdrempels geactualiseerd. Naast informatiedrempels en alarmdrempels voor SO_x, NO_x en ozon, komen er ook informatiedrempels en alarmdrempels bij voor PM_{2,5} en PM₁₀.

De vijfde afdeling bevat de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen voor PM_{2,5} en NO₂. Deze verplichting, die zal gelden vanaf 1 januari 2030, heeft als doel om een continue daling te bekomen van PM_{2,5} en NO₂ concentraties totdat de WHO-advieswaarden zijn bereikt. De immissiereductie die moet worden bekomen voor PM_{2,5}

en/of NO₂ in een bepaald jaar, is afhankelijk van de gemiddelde blootstellingsindex in de territoriale eenheid voor gemiddelde blootstelling 10 jaar eerder.

Artikel 29

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.2 en bevat de beoordelingsdrempels.

De eerste afdeling bevat de beoordelingsdrempels voor de bescherming van de gezondheid.

De tweede afdeling bevat de beoordelingsdrempels voor de bescherming van de vegetatie en de natuurlijke ecosystemen.

Artikel 30

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.3. dat na deze wijziging betrekking heeft op het minimumaantal bemonsteringspunten voor vaste metingen die moeten worden voorzien voor de beoordeling van de verschillende luchtkwaliteitsnormen (grenswaarden, streefwaarden, verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen, langetermijndoelstellingen, alarmdrempels, informatiedrempels en kritieke niveaus).

Ook geeft deze bijlage aan dat de Vlaamse Milieumaatschappij UFP zal moeten meten op die locaties waar waarschijnlijk hoge concentraties zullen voorkomen.

Artikel 31

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.4 dat na deze wijziging bepalingen bevat die betrekking hebben op de beoordeling van de luchtkwaliteit en locatie van de bemonsteringspunten.

Artikel 32

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.5 dat na deze wijziging bepalingen bevat omtrent gegevenskwaliteitsdoelstellingen.

Artikel 33

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.6 dat na deze wijziging bepalingen bevat omtrent de referentiemethode voor de beoordeling van concentraties in de lucht en deposities.

Artikel 34

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.7 dat na deze wijziging bepalingen bevat inzake metingen op monitoringsplaatsen van de massaconcentratie, chemische samenstelling van PM_{2,5}, ozonprecursoren en ultrafijne deeltjes.

Artikel 35

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.8 dat na deze wijziging betrekking heeft op de gegevens die opgenomen moeten worden in de luchtkwaliteitsplannen en de routekaarten inzake luchtkwaliteit ter verbetering van de luchtkwaliteit.

Artikel 36

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.9 dat na deze wijziging betrekking heeft op de noodmaatregelen die moeten worden overwogen als er een alarmdrempel wordt overschreden.

Artikel 37

Dit artikel wijzigt bijlage 2.5.3.10 dat na de wijziging bepalingen bevat omtrent de mededeling van gegevens aan de bevolking.

Artikel 38

Met de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn worden bijlage 2.5.3.10 tot en met bijlage 2.5.3.16 opgeheven, daar de inhoud ervan mee is opgenomen in bijlage 2.5.3.1 tot en met bijlage 2.5.3.9. Omdat de herziene luchtkwaliteitsrichtlijn ook de twee bestaande richtlijnen (2004/107 en 2008/50) vervangt, wordt de inhoud van bijlage 2.5.8 opgenomen in bijlage 2.5.3.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater

Artikel 39

Dit artikel vervangt de verwijzing naar het Milieuhandhavingsbesluit in artikel 2, punt 5° van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater door een verwijzing naar artikel 2, 10° van het Omgevingshandhavingsbesluit. Deze bepaling in het Omgevingshandhavingsbesluit zal vanaf 1 april 2026 immers de huidige bepaling in het Milieuhandhavingsbesluit vervangen.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het VLAREL

Artikel 40

Dit artikel vervangt de verwijzing naar de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging in artikel 6, punt 5°, b) van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL) door een verwijzing naar de bestaande titel V, hoofdstuk 6 (die de algemene regels met betrekking tot erkenningen bevat) en de nieuwe titel IX van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het Omgevingshandhavingsbesluit

Artikel 41

Dit artikel voegt in artikel 1, 1° van Bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 over de omgevingshandhaving, dat op 1 april 2026 in werking treedt, een

verwijzing toe naar de nieuwe titel IX van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 42

Dit artikel bepaalt dat dit besluit in werking treedt op 11 december 2026, conform de deadline die door de richtlijn 2024/2281 wordt gegeven.

Artikel 43

Dit artikel behoeft geen uitleg.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS